



naslovna

hrvatski
europski
američki
festivali

knjige
časopisi
povijest
dvd arhiv
feljton

o nama
impressum
kontakt
potpora

kulisa.eu



traži

AUTENTIČAN I PREPOZNATLJIV AUTOR KOJI PRKOSI DRAMATURŠKIM KONVENCIJAMA I PRODUKCIJSKOM SUSTAVU

9. Hrvatski nezavisni film – David protiv Golijata: Nezavisni projekti Anđela Jurkasa: *Zbog tebe*, *Fuck Off I Love You*, *Happy End: Glup&Gluplji 3*, *Do kraja smrti*, 4:2



Anđelo Jurkas, samouki redatelj i autor, jedan je od istaknutih predstavnika nezavisne filmske produkcije u Hrvatskoj. Njegov rad karakteriziraju inovativni pristupi filmskoj umjetnosti, često obilježeni kombinacijom pop-kulturnih referenci, autorske estetike i odmaka od tradicionalnih obrazaca hrvatske kinematografije. Trilogija filmova *Zbog tebe* (2016.), *Fuck Off I Love You* (2017.) i *Happy End: Glup&Gluplji 3* (2018.) predstavlja središnji dio njegovog filmskog opusa, a prožeta je tematikom ljubavi i muško-ženskih odnosa.

***Zbog tebe*: Prvijenac nezavisne produkcije**

Film *Zbog tebe* debitantsko je djelo Anđela Jurkasa koje, premda nastalo u gotovo gerilskim uvjetima, uspijeva okupiti respektabilnu glumačku postavu i privući pozornost šire javnosti. Strukturiran kao mozaik sedam nepovezanih priča, film tematizira različite aspekte ljubavi i međuljudskih odnosa (Njegić, 2016). Iako su recenzije bile podijeljene, od pohvala za iskrenost i entuzijazam do kritika zbog dramaturške aljkavosti (Homovec, 2016), Jurkasovo inzistiranje na nezavisnoj produkciji bez potpore HAVC-a izazvalo je zanimanje publike i struke (Sinovčić, 2016).

Film se istaknuo i zbog unikatnog *soundtracka* s hrvatskim i inozemnim izvođačima, što pridonosi njegovom prepoznatljivom pop-kulturnom identitetu (*Jutarnji.hr*, 2016). Kritičari poput Ivančevića (2016) istaknuli su kako film donosi svježinu u hrvatsku kinematografiju, dok su drugi, poput Homovca (2016), smatrali da je film dramaturški nedosljedan. Ova produkcija bez potpore HAVC-a svjedoči o autorskoj hrabrosti i želji za eksperimentiranjem (Derk, 2017).



***Fuck Off I Love You*: Kontinuirana i izazovi**

Drugi film u trilogiji, *Fuck Off I Love You*, nastavlja istraživati složenost muško-ženskih odnosa, pritom zadržavajući Jurkasovu prepoznatljivu kombinaciju dramskog i humorističkog pristupa. Ovaj film dobio je više tehničkih pohvala nego njegov prethodnik, ali i dalje pati od nedostatka konzistencije u naraciji (Radić, 2017).

Jurkas ponovno zauzima središnju ulogu u filmu, što su neki kritičari protumačili kao egocentričan pristup (Pavlić, 2017). Unatoč tome, elementi poput korištenja estradnih zvijezda i pop-kulturnih referenci

Piše:



Zlatko
Vidačković

kritike i eseji

- filmska glazba
- feljton: film i društvo
- feljton: motiv smrti u filmskoj umjetnosti
- feljton: svjetska književnost i film
- feljton: hrvatska književnost i film
- feljton: hrvatski nezavisni film

pridonose specifičnoj atmosferi filma, što ga izdvaja iz konvencionalnih okvira hrvatske kinematografije (Kolar, 2017). Estradne zvijezde u filmu pojavljuju se u netipičnim ulogama, što pridonosi osebnom tonu ove produkcije (Vešković, 2017).

Iako film pokazuje napredak u odnosu na *Zbog tebe*, kritičari su i dalje prepoznali nedosljednost u narativnoj strukturi i preopterećenost sadržajem. Radić (2017) ističe kako prevelik broj vinjeta rezultira zamorom kod gledatelja, dok Čegir (2017) naglašava da je Jurkasov stil i dalje nedovoljno zreo, posebno u razumijevanju ženskih likova.



Happy End: Glup&Gluplji 3: nominalni zaključak trilogije koji to nije

Nominalno po autoru treći dio trilogije, *Happy End: Glup&Gluplji 3* zamišljen je kao provokativna komedija o dvojici nezaposlenih tridesetogodišnjaka koji nude tajnovite seanse ženama u nevolji. Jurkas se nastavlja oslanjati na svoj prepoznatljivi stil, no kritičari poput Veškovića (2017) postavljaju pitanje je li ovaj film uspio pružiti zadovoljavajući zaključak trilogije. Kritika se pitala zašto je baš *Happy End: Glup i gluplji 3* zaveden kao finale trilogije, a ne *Do kraja smrti* koji se žanrovski, tematski i stilski naslanja na prethodna dva filma (Njegić, 2018).

Do kraja smrti: Niz nepovezanih priča

Film *Do kraja smrti* Anđela Jurkasa mozaične je strukture, sastavljen od niza dramaturški nepovezanih priča o ljubavi koja nadilazi razne prepreke poput rasnih, dobni i rodni razlika. Svaka priča temeljena je na stihu kulturne pjesme, što pridonosi jedinstvenom spoju glazbe i naracije, prepoznatljivom za Jurkasov stil.



Unatoč impresivnoj glumačkoj postavi, kritičari su istaknuli da film pati od scenarijskih i režijskih nedostataka. Najbolji dio filma, prema mišljenju nekih, jest scena u kojoj dvoje otuđenih supružnika (Bojana Gregorić i Luka Dragić) putuju u tišini, dok se njihovi unutarnji monolozi ispisuju na ekranu. Ova scena označena je kao jedan od najemotivnijih trenutaka u Jurkasovoj karijeri.

Rad na filmu bio je obilježen skromnim budžetom i oslanjanjem na entuzijazam glumačke ekipe, što je rezultiralo raznolikim kvalitetama pojedinih segmenata. Iako tematski zanimljiv, film je često kritiziran zbog pretjerane patetičnosti i kliseja (Radić, 2019).



4.2: Sportska drama s emocionalnom jezgrom

4.2 je film koji istražuje paralelu između sportskog trijumfa i osobnih borbi. Dok se radnja odvija tijekom ključne nogometne utakmice Svjetskog prvenstva, priča prati Paolu i Petra na njihovom emocionalnom putovanju prema Gorskom kotaru. Njihova osobna drama, obiteljski izazovi i simbolika nogometa kao zajedništva i strasti čine jezgru filma. Kritičari su pohvalili ideju filma koji se gotovo u cijelosti odvija u automobilu, hvaleći spoj radijskog prijenosa s introspektivnim trenucima likova, ističući doprinos glumačke ekipe autentičnosti priče.

Djelovanje izvan okvira sustava

Jurkasov rad u cjelini kritiziran je zbog dramaturške nepovezanosti i sklonosti „naivnim klišejima“ (Derk, 2017; Pavičić, 2017), dok su ga drugi hvalili zbog hrabrosti i inovativnosti u okviru nezavisne produkcije (Njegić, 2015). Njegov rad definiran je odlukom da djeluje izvan sustava institucionalnog financiranja, što mu osigurava umjetničku slobodu, ali i otežava komercijalnu isplativost (Grgić, 2019).

Upravo je ta nezavisnost ono što ga stavlja u fokus kao jednog od najistaknutijih nezavisnih autora u Hrvatskoj. Premda tehnički nesavršena, njegova djela nose dozu autentičnosti i prepoznatljivosti koja privlači i iritira jednako. Njegovo djelovanje izvan okvira sustava omogućuje mu eksperimentiranje s formom i sadržajem, iako ga to često dovodi u sukob s konvencionalnim očekivanjima filmske publike i kritike.

Rad Anđela Jurkasa predstavlja zanimljiv eksperiment u hrvatskoj kinematografiji. Dok kritičari i dalje analiziraju njegove uspjehe i nedostatke, jedno je jasno: Jurkas je autor koji izaziva reakcije i potkopava standardne okvire filmske produkcije u Hrvatskoj. Njegova djela svjedoče o potencijalu nezavisnog filma i njegovoj sposobnosti da, unatoč ograničenim sredstvima, prodrma ustaljene strukture domaće kinematografije.



© Zlatko Vidačković, FILMOVI.hr, 27. studenog 2024.

Tekst je objavljen uz financijsku potporu Agencije za elektroničke medije iz Programa za poticanje novinarske izvrsnosti. Dozvoljeno prenošenje sadržaja uz objavu izvora i autora.